

**TIBBIY-BIOLOGIK FANLARDA TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA SMART
TEXNOLOGIYALAR NING ROLI**

**Adhamov Shohjahon Abdullaev o'g'li
Andijon davlat tibbiyot instituti pediatriya
fakulteti 3-bosqich talabasi,
Ulugbekova Gulruk Jo'rayevna
Andijon davlat tibbiyot instituti Anatomiya va
klinik anatomiya kafedrasi dotsenti, t.f.n.,**

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy innovatsion texnologiyalarning ta'lif sifatini oshirishda, zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan kadrlarni tayyorlashdagi roli, tibbiy-biologik fanlarni o'rganishda smart texnologiyalarning ahamiyati, afzallikkari haqida fikr va mulohazalar yoritilgan.

Kalit so'zlar: ta'lif sifati, oliv ta'lif, mustaqil ta'lif, axborot kommunikatsion texnologiyalar, smart texnologiyalar, tibbiy-biologik fanlar, Pirogov interaktiv anatomik stoli.

Aytish joziki, zamonaviy bilim va yuksak ma'naviy axloqiy fazilatlarga ega, mustaqil fikrlaydigan yuqori malakali kadrlar tayyorlash davlatimizning bosh ezgu maqsadlaridan biridir. Shu o'rinda mamlakatimizda oliv ta'lif tizimini isloh qilishga, ta'lif tizimini sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarishga, oliv ta'lifni modernizatsiya qilishga doir qator istiqbolli say-harakatlar izchil amalga oshirilmoqda.

Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2019-yil 8-oktabrda PF-5847-sonli "O'zbekiston Respublikasi oliv ta'lif tizimini 2030-yilgacha rivojlanterish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" gi farmonida ham oliv ta'lif tizimini yanada rivojlanterishga doir qator vazifa va maqsadlarni amalga oshirish belgilab olindi. Jumladan, mustaqil ta'lif soatlari ulushini oshirish talabalarda mustaqil ta'lif olish, tanqidiy va ijodiy fikrslash, tizimli tahlil qilish, tadbirkorlik ko'nikmlarini shakllantirish, o'quv jarayonida kompetensiyalarni kuchaytirishga qaratilgan metodika va texnologiyalarni joriy etish o'quv jarayonini amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga yo'naltirish, bu borada o'quv jarayoniga xalqaro ta'lif standartlariga asoslangan ilg'or pedagogik texnologiyalarni, o'quv dasturlar va o'quv uslubiy materiallarni keng joriy etish kabi vazifa va maqsadlar belgilab olingan.

Ma'lumki, hozirgi davrda jahon miqyosida ilm fanning barcha tarmoqlarini jadal suratlar bilan rivojlanishini zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalarisiz tasavvur etib bo'lmaydi. Ta'lif sifatini yanada yaxshilashda samarali vositalardan biri bu zamonaviy texnologiyalardir. Ta'lif olish jarayonida, kasbga yo'naltirib o'qitishda innovatsion texnologiyalarni qo'llash, yaratish, ularni boshqarish orqali ta'lif tizmining dolzarb vazifalarini hal qilib beradi. Ta'lif olish jarayonida zamonaviy ilg'or axborot kommunikatsion texnologiyalarni keng qo'llash orqali ko'plab afzallikkarga erishiladi.

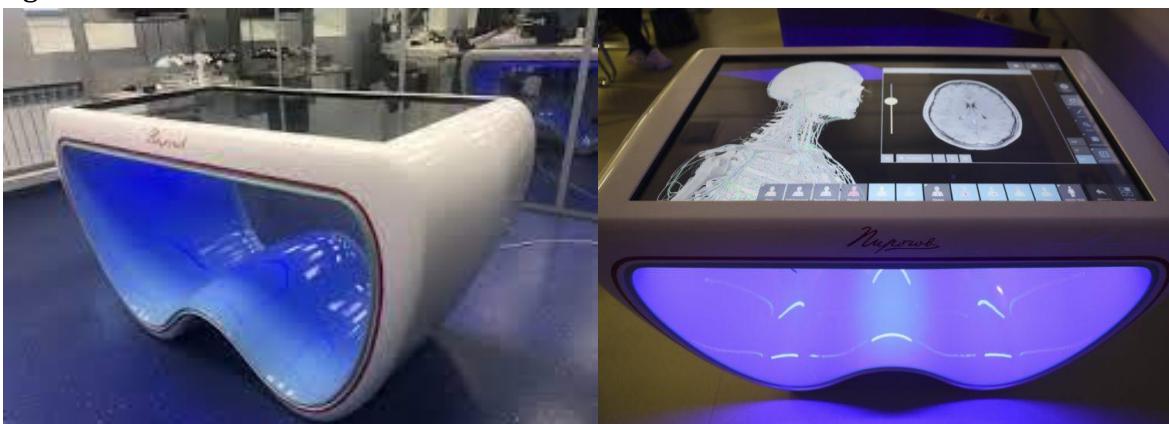
Jumladan:

- o'quv jarayonida fanlarni o'zlashtirish faolligi oshadi;
- fanga bo'lgan qiziqishlar oshishiga erishiladi;
- intellektual faoliyatga undaydi;

-amaliy ko'nikmalarni mustahkamlashga erishiladi.

Oliy ta'lif tizimining barcha tarmoqlari kabi tibbiy oliy ta'lif tizimida turli fan tarmoqlarida zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalari, innovatsion smart texnologiyalarining keng qo'llanilishi ta'lif sifatining yanada yuksalishida muhim o'rinn tutadi. Smart texnologiyalarini ta'lif tizimiga keng jalg etish nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni samarali o'zlashtirishga imkon beradi. Shu kabi smart o'quv texnologiyalaridan biri bu - Pirogov interaktiv anatomik stoli bo'lib, ushbu smart qurilma tibbiy-biologik fanlarni, xususan anatomiya va klinik anatomiya fanlarini o'qitishda, o'rganish jarayonida yuqori samaradorlikka egadir.

Pirogov interaktiv anatomik stoli ilg'or innovatsion o'quv ishlanma bo'lib, o'zida bir qancha afzalliklarni mujassamlashtiradi. Xususan, odam anatomiysi va klinik anatomiyaga oid barcha o'quv materiallariga ega, organlar tuzilishi, antropometrik shakli, rang jihatdan ham inson a'zolariga moskeladi. A'zolarning jinsga doir farqlari, turli anatomik sathlardagi tasvirlari aniq ifodalangan. Organlar tuzilishiga oid ma'lumotlar rus, ingliz tillarida ham keltirilgan.

1-rasm. Pirogov interaktiv anatomik stoli

Xulosa: Yuqoridagilardan xulosa qilib shuni aytish mumkinki, ta'lif sifatini, xususan oliy ta'lif sifatini yaxshilashda, xalqaro standartlar asosida yuqori malakali, kreativ va tizimli fikrlaydigan mustaqil qaror qabul qila oladigan kadrlar tayyorlashda, ularning intellektual qobiliyatlarini namoyon etishida va ma'nnaviy barkamol shaxs sifatida shakllanishida zarur shart sharoitlarni yaratish muhimdir. Shu o'rinda, oliy ta'lif muassasalarining zamonaviy o'quv va ilmiy laboartoriyalari bilan ta'minlansh, moddiy texnik bazasini yaxshi shakllantirish, ta'lif tizimiga axborot kommunikatsion va smart texnologiyalarini keng jalg etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanimgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-soni "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lif tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmoni.
2. Burxonova M.M.,Mominova N.B. Ta'lif sifatini oshirishda zamonaviy texnologiyalarning o'rni va ahamiyati. Yosh olimlar, doktorantlar va tadqiqotchilarning ilmiy forumi. TATUFF-EPAI. 2023-yil. 218-223 b.

3. Ulugbekova G.J., Adkhamov Sh.A. The role of "ANATOMAGE SMART TABLE", "SMART BOARD" in 3D, 4D format in the study of physical development indicators of children and adolescents. Tibbiyotda yangi kun ilmiy referativ, ma'rifiy-ma'naviy jurnal. 2023-yil, 2 (52), 202-206 b.
4. Bozorova D.S., Abduxoliqov H.A., Ismoilova M., Bozorova B., Shobaxromov Sh. Anatomiya fanini masofaviy ta'limga oqitishda innovatsion texnologiyalarni qollashning oziga xos xususiyatlari. Pedagogik ta'lif klasteri: muammo va yechimlar xalqaro konferensiya. Chirchiq. 512-515 b.
5. Abidova D.M. Smart texnologiyalar zamonaviy tendensiya sifatida. Academic Research in Educational Sciences. Volume 2, CSPI CONFERENCE 3. 2021-yil. 5-10 b.
6. <https://lex.uz>
7. <https://nash-pirogov.ru>
8. <https://researchgate.net>